

Základná škola s materskou školou, Lúka 135

Plán aktivít na rozvoj čitateľskej gramotnosti ako súčasť školského

vzdelávacieho programu v ZŠ s MŠ Lúka 135

v šk. roku 2022/2023

Mgr. Adriana Holániová

koordinátor čitateľskej gramotnosti

Jednou z priorit v školskom vzdelávacom programe je aj intenzívny rozvoj čitateľskej gramotnosti na oboch stupňoch vzdelávania. Naším cieľom je vrátiť žiakov späť ku knihe, naučiť ich čítaniu s porozumením a aby žiak:

- dokonale používal materinský jazyk
- vyjadroval svoj názor vhodným spôsobom a aby si ho vedel obhájiť
- bol schopný vyjadriť svoje myšlienky a pocity
- názory vyjadroval adekvátne
- vhodne sa vyjadroval ku kritike a prijímal kritiku druhých
- počúval a rešpektoval názory druhých
- komunikoval v jednom cudzom jazyku a osvojil si základy druhého cudzieho jazyka
- vedel vyhľadávať a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojil si metódy štúdia a práce s informáciami
- využíval prostriedky IKT v bežnom živote a pre svoje ďalšie vzdelávanie

Na splnenie vytýčených cieľov používame aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie vedomostí, návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Vyučovacie hodiny musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

Prioritou je: Vytvárať komunikačne a literárne podnetné prostredie, uplatňovať vhodné komunikačné konvencie a podporovať elementárnu znalosť knižných konvencií, podporovať jazykové skúsenosti s písanou kultúrou, iniciovať aktívne počúvanie s porozumením, dekodovať význam z počutého, písaného textu, overovať zapamätávanie a reprodukovanie informácií, uplatňovať špecifické metódy predčitateľskej gramotnosti, metódy tvorivej dramatizácie.

Na základe odporúčaní MŠVVaŠ je potrebné pokračovať v rozvoji ČG vo všetkých vzdelávacích oblastiach a využívať metodický materiál na webových sídlach napr.:

www.mpc-edu.sk/publikacie

www.bibiana.sk/sk/knizna-kultura

www.spgk.sk

www.statpedu.sk

www.edicnyportal.sk

www.nucem.sk

Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti v základnej škole:

Zámerné rozvíjanie:				
Úloha	Cieľ	Zodpovedný	Termín	Poznámky
Vytváranie databázy úloh, textov, článkov, testov, grafov, cvičení a obrázkov zameraných na rozvoj ČG – doplnenie o nové texty	Spoločne vytvárať zbierku materiálov použiteľných všetkými na rôznych predmetoch, aby sa dalo s nimi systematicky pracovať a porovnávať výsledky	Všetci	Priebežne počas celého roka	
Európsky deň jazykov	Jazyková rozmanitosť je nástrojom na dosiahnutie väčšieho interkultúrneho porozumenia	Všetci	26. 09. 2022	Námety: edl.ecml.at
Práca s pracovnými listami na mimočítankové čítanie: Hravá čítanka 3. roč. Tajomstvá hradov 4. roč.	Predpríprava k testovaniu PIRLS	Šutovská Kalnová	Počas šk. roka	
Knižný veľtrh (ak by sa dalo zrealizovať) beseda pre 3.- 4.roč: „Ako vzniká kniha“	Podľa ponuky vydavateľstva	Holániová koordinátor všetky triedy	Priebežne	
Rozvíjanie ČG v predmete SJL a jazykov	Cieľom je na hodinách riešiť úlohy so zameraním na získavanie a porovnávanie informácií, identifikovanie údajov a pod.	Vyučujúci SJL a cudzích jazykov	Priebežne	
Rozvíjanie ČG na všetkých predmetoch aj		Všetci	Priebežne	

v rámci medzipredmetových vzťahov				
Čo nám prezrádzajú knihy	Rozvoj čitateľskej gramotnosti - v ŠKD prostredníctvom popoludňajších čitateľských aktivít	TU Vychovávateľia	Priebežne	
Starí rodičia a žiaci 2. stupňa čítajú deťom v MŠ			Marec 2023	
Predstavím vám knihu	Mimočítankové čítanie kníh v triedach	Učiteľia SJL, Vychovávateľia	Priebežne	
Práca s časopismi: Adamko, Maxík, Enviráčik, Slniečko, Kamarát, Fifik, Flak, BRIDGE		TU na 1. stupni, MŠ Vyučujúci SJL a jazykov	Priebežne	
Úlet s knihou - vid'. www.uletsknihou.sk	Inšpirácie pre učiteľov, rodičov a knižnice		Priebežne	
Založenie a vedenie čitateľských denníkov, resp. pokračovanie		3. a 4. ročník	Priebežne	
Daruj knižku pod stromček	Burza kníh - zber a predaj za symbolickú sumu		December 2022	
Školské kolo recitačnej súťaže HK	Recitačná súťaž		Február 2023	
Šaliansky Mat'ko	Recitačná súťaž		Jar 2023	
Rozhlasové relácie	Príprava oznamov, ucelených textov pri rôznych príležitostiach		Priebežne	
Využívať metódy tvorivej dramatizácie MŠ a 1. stupeň ZŠ: „Zahrajme si rozprávku“		Učiteľky v MŠ, Učiteľky na 1. st. ZŠ, vychovávateľky	Priebežne	

Odmeny za reprezentáciu školy a v súťažiach		TU, organizátor i súťaží, RŠ	Priebežne	
Záložka do knihy spája školy: Čítam, čítaš, čítame	Podporu čítania žiakov základných škôl	Verčimáková + PGZ	Sept.-okt. 2022	
Návšteva mestskej knižnice v NMnV alebo v PN	Návšteva knižnice		Podľa ponuky	
Noc s Andersenom	Riešenie úloh, kvízov, šifrovaných odkazov	Štibrányiová a učiteľia na 1.stupni	Apríl 2023	Vid'. plán akcie
Triednické hodiny (aj v školskej knižnici) Např. Čítajú väčší menším Čítame škôlkarom	Práca s novinovými článkami, textami pripravenými špeciálne pre účel rozvíjania ČG	TU	Priebežne	
Školenie celého pedag. zboru v rámci učiacej sa školy	Vzájomná výmena skúseností	RŠ		
Individuálne štúdium učiteľov na ZŠ v oblasti čitateľskej gramotnosti	Samoštúdium a odovzdávanie vlastných skúseností získaných vo výchov. - vzdel. proces	Všetci	Zasadnuti a MZ a PK	
Čitateľský maratón – číta celá škola	Celoslovenská čitateľská súťaž organizovaná linkou detskej istoty	Verčimáková	Jún 2023	
Les ukrytý v knihách	Čítanie kníh v prírode spojený s tvorivými dielňami na tému „les“		apríl 2023	
Pravidelné on-line testovanie	Org.: NUCEM z predmetov SJL, MAT, ANJ		2x do roka	
Rozšírenie knižného fondu		Vedenie školy Verčimáková	Podľa ponuky	
Čítame našim babičkám a dedkom	Návšteva Centra sociálnych služieb Modrová		október	

Škola NARUBY	Rodičia každý deň doma čítajú deťom 15 min. z ľubovoľnej knihy a deti ohodnotia známkou rodiča	TU na 1. stupni	Priebežne	
Príprava výstupných previerok z MAT a SJL so zameraním na ČG		vyučujúci predmetov a koordinátor ČG		
Nezámerné rozvíjanie:				
Stojan s knihami a časopismi na prízemí	Ponúkať detskú literatúru a časopisy žiakom pred vyučovaním a cez prestávky, možnosť žiakom rozširovať ponuku knihami zo svojich knižníc		Priebežne DOPLŇA Ť	
Školský časopis LUK s rubrikou „Zo života tried“		TU a vedúca novinárskeho krúžku		
Vianočná pošta	Písanie pohľadníc a pozdravov bývalým učiteľom a zamestnancom školy	TU, vyuč. výtvarnej výchovy	december 2022	
Krúžková činnosť	Literárny krúžok Dramatický krúžok			
Kronika triedy	Zapisovanie uskutočnených akcií, správ z exkurzií a výletov, komentáre žiakov	TU	Priebežne	
Školská olympiáda - tabuľka na ústrednej nástenke	Priebežné sledovanie bodov za jednotlivé súťaže, vyhodnocovanie a porovnávanie tried	ZRŠ	Priebežne	
Dochádzka - počet zameškaných hodín za mesiac	Vlastné vyhodnotenie dochádzky, grafické prevedenie, porovnanie a analýza výsledkov	TU s triedou		
Pasovanie prvkov za „čitateľov knižnice“	Sprístupniť školskú knižnicu pre najmladších žiakov		Jar 2023	

Besedy so spisovateľmi	Podľa ponuky a možností		Priebežne podľa ponuky	
Nástenky po triedach		TU so žiakmi	Priebežne	
Nástenka pri zborovni	Aktuálne zabezpečiť žiakom (rodičom) novinky, správy, fotografie, grafy, výsledky a výstupy z akcií	Všetci podľa rozpisu	Priebežne	
Exkurzie Divadelné predstavenia	Informovať ostatných, odporučiť, vyjadriť čo páčilo resp. nepáčilo,...	Všetci	Priebežne podľa ponuky	
Práca s informačnými textami	Práca s webovými stránkami, využívanie IKT, elektronické texty, úlohy podporujúce záujem o čítanie	Všetci	Priebežne	

Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti v materskej škole:

Podporovať počiatočnú čitateľskú gramotnosť detí v materskej škole ako prípravu detí na čítanie v prvom ročníku základnej školy uplatňovaním špecifických metód, podnetným literárnym prostredím, napomáhaním aktívnemu počúvaniu detí a ich komunikovaniu s porozumením.

1. Čítanie pred spánkom a počas hier
2. Spoznávanie písmen abecedy pomocou básní z knižky Abeceda zjedla deda a pomocou vystrihnutých farebných písmen prilepených na dverách
3. Určovanie hlások na začiatku a konci slov, vytlieskavanie slabík
4. Návšteva školskej a miestnej knižnice, účasť na bábkovom predstavení alebo inej akcii v knižnici v Piešťanoch alebo v Novom Meste nad Váhom
5. Divadelné predstavenia v MŠ
6. Návšteva prvákov v MŠ a ich čítanie deťom v MŠ
7. Písanie písmen vonku na asfaltovej ploche, písanie svojho mena
8. Čítanie nápisov na prechádzke v obci
9. Maľované čítanie z časopisov Vrabček a Včielka

10. Hry: Hľadaj a rýchlo povedz slová na určenú hlásku

11. Rodičia a starí rodičia čítajú pred spaním

Materiál bol prerokovaný na rokovaní pedagogickej rady školy dňa: 31. 08. 2022

Vypracovala:

Mgr. Adriana Holániová

koordinátor čitateľskej gramotnosti